

Ecologische QuickScan

Kloosterweg 47a

Sint Jansklooster (OV)

Ecologische QuickScan

Kloosterweg 47a, Sint Jans klooster (OV)

1

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van RooBeek Advies. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Alcedo Natuurprojecten has compiled this report on behalf of RooBeek Advies. Thus, this report is the property of the clients mentioned before. No part of this report may be multiplied and / or published by print, microfilm, photocopies, or by any other means without the prior written consent of the client mentioned before and Alcedo Natuurprojecten. It is neither permitted to use this report for any other purpose than for which the product was developed.

Alcedo Natuurprojecten is not liable for consequential loss or damage resulting from application of results of operations or other information obtained from Alcedo Natuurprojecten; client indemnifies Alcedo Natuurprojecten of claims by third parties in connection with this application.

Ecologische QuickScan Kloosterweg 47a, Sint Jans klooster. Alcedo Natuurprojecten

Colofon

Ecologische QuickScan

Kloosterweg 47a, Sint Jansklooster (OV)

Auteur:

[REDACTED]

Opdrachtgever:

RooBeek Advies
Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen

Contactpersoon:

[REDACTED], [REDACTED]

Opdrachtnemer:

Alcedo Natuurprojecten
Cornelis Houtmanstraat 10
8023 EA Zwolle

Contactpersoon:

[REDACTED], [REDACTED]

Rapportcodes:

Alcedo Natuurprojecten: 2017-030

Datum: 8 juni 2017

Status: Definitief

Te citeren als: [REDACTED] 2017. Kloosterweg 47a, Sint Jansklooster. Juni 2017. Alcedo Natuurprojecten rapport 2017-030. In opdracht van: RooBeek Advies

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Doel	4
1.3. Leeswijzer	5
2. Onderzoeksmethode	6
2.1. Algemene opzet en werkwijze	6
2.2. Bronnenonderzoek	6
2.3. Oriënterend terreinbezoek	6
2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten	6
2.5. Volledigheid van het onderzoek	7
2.6. Verantwoording	7
3. Wettelijk kader	8
3.1. Algemeen	8
3.2. Doelstelling van de WNB	8
3.3. Welke soorten worden beschermd	8
3.4. Zorgplicht	8
3.5. De verbodsbepalingen	9
3.6. Beschermingsregimes	9
3.7. Ecologische Hoofdstructuur	10
4. Beschrijving locatie en ingreep	13
4.1. Beschrijving locatie	13
4.2. Beschrijving ingreep	13
5. Resultaten	14
5.1. Veldbezoek	14
5.2. Flora	14
5.3. Grondgebonden zoogdieren	14
5.4. Vleermuizen	15
5.5. Vogels	17
5.6. Amfibieën, reptielen en vissen	17
5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	17
6. Toetsing aan de WNB	18
7. Conclusies en aanbevelingen	19
8. Bronvermeldingen	20
Fotobijlage	21

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Aan de Kloosterweg 47a te Sint Jansklooster bevindt zich de ijsbaan van ijsclub 'Ons Genoegen'. Het betreft een laag gelegen perceel grasland dat via een sluisje onder water kan worden gezet. Aan de westzijde van dit perceel bevindt zich een kantine annex opslagruimte in de vorm van een vervenershuisje. De kantine is echter te klein en te oud en voldoet niet meer aan de wensen van de ijsclub. Vandaar dat het plan is opgevat om de kantine af te breken en te vervangen voor nieuwbouw op een andere plaats op hetzelfde perceel. De ijsbaan is gesitueerd in een Natura 2000 gebied, te weten Nationaal Park Weerribben-Wieden, de huidige kantine fungeert mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen of vogels en het totale perceel kan van belang zijn diverse soorten flora en fauna en als foerageergebied of migratiecorridor voor vleermuizen. Vandaar dat de kans bestaat dat de voorgenomen activiteiten in conflict komen met Wet Natuurbescherming (hierna te noemen Wnb). Om zich er van te verzekeren dat de voorgenomen plannen niet in strijd zijn met de bepalingen in de Wnb heeft IJsclub 'Ons Genoegen' via RooBeek Advies uit Emmen het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht een ecologische QuickScan uit te voeren.

1.2. Doel

4

Het doel van het onderzoek, de ecologische QuickScan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van middels de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Moet er nader onderzoek (uitgebreide Natuurtoets) worden uitgevoerd?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provincie Overijssel?

1.3. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de Wnb. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming Wnb. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

2. Onderzoeksmethodiek

2.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een QuickScan. Op basis van grondig onderzoek op locatie een inschatting is gemaakt van de (potentiële) aanwezigheid van en mogelijke nadelige effecten op beschermde diersoorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate kennis van soorten en expert judgement. Vervolgens is een inschatting gemaakt van te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn verspreidingsgegevens van internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie geraadpleegde bronnen).

2.3. Oriënterend terreinbezoek

De locatie is op 30 mei 2017 bezocht. Tijdens het bezoek is ter plaatse zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten, o.a. via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, holen, uitwerpselen, enzovoorts. Ook de omgeving is onderzocht op de aanwezigheid van sporen en of andere aanwijzingen van het voorkomen van dieren die in het gebouw leven, maar ook de omgeving benutten. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten

Bij dit onderzoek zijn de volgende instrumenten gebruikt:

- verrekijker;
- digitale fotocamera;
- mobiele telefoon met ObsMapp voor de invoer van gegevens.

2.5. Volledigheid van het onderzoek

Binnen de beperkte tijd wordt een inschatting van een gebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen (kunnen) worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit gebeurt aan de hand van kennis over de ecologie van beschermde soorten en hun habitatvoorkeur en aan de hand van uitgebreide gebiedskennis van de onderzoeker. Op basis van het veldbezoek, bronnenonderzoek en overleg met de eigenaar kan men er van uitgaan dat er een goede inschatting is gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten.

2.6. Verantwoording

Het onderzoek, het veldwerk en de dataverwerking beschreven in dit rapport is uitgevoerd door [REDACTED] van Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle. Vanuit de opdrachtgever werd het project begeleid door [REDACTED]. Vooraf aan het onderzoek is er, ten behoeve van aanvullende gegevens, telefonisch contact geweest met [REDACTED] van de gemeente Steenwijkerland. Alle in het rapport gebruikte foto's zijn gemaakt door [REDACTED], tenzij anders vermeld.

3. Wettelijk kader

3.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

3.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

8

3.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

3.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het

wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

3.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

9

3.6. Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

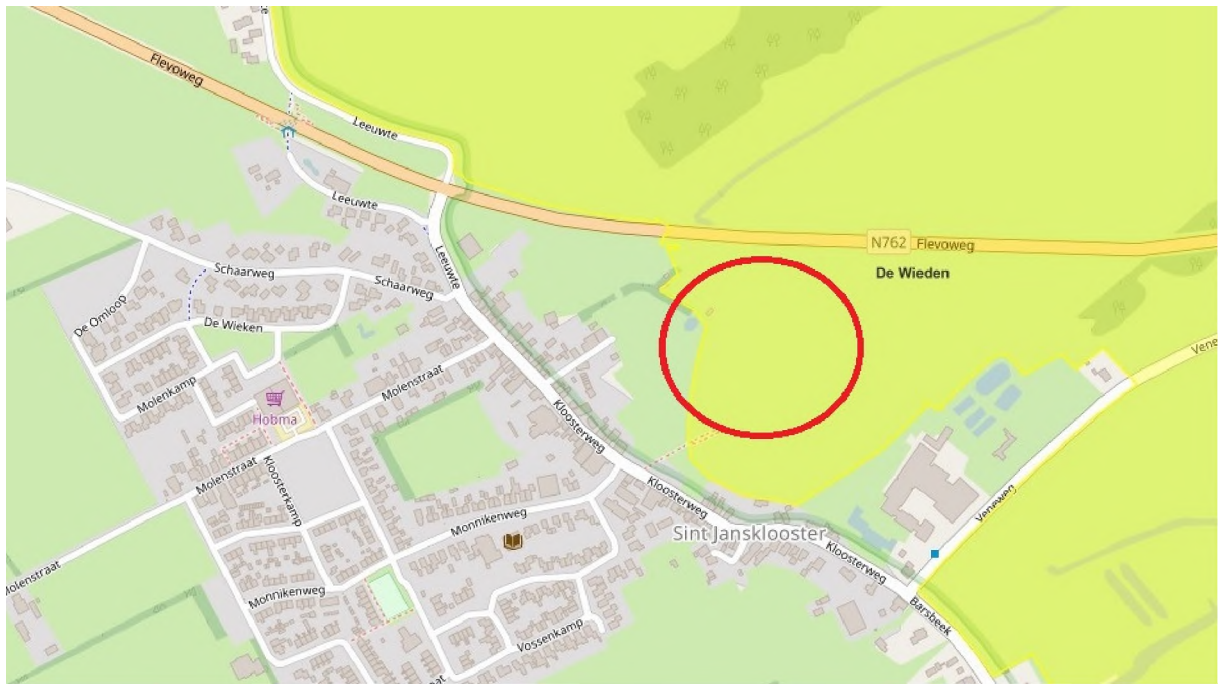
3.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en derhalve wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is derhalve van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk druk doende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het *'nee-tenzij'*-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Bij een aanvraag voor een ecologische QuickScan en/of flora- en fauna-onderzoek gaat Alcedo Natuurprojecten dus ook altijd na of het plangebied binnen de begrenzingen van het NNN ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit zullen zijn.

Figuur 1. Ligging van onderzochte locatie (rode cirkel) ten opzicht van Natura 2000 gebied Nationaal Park Weerribben-Wieden (geel) .
Bron: www.synbiosys.alterra.nl

Praktisch stroomschema soortenbescherming Wet Natuurbescherming art. 3.1, 3.5 en 3.10

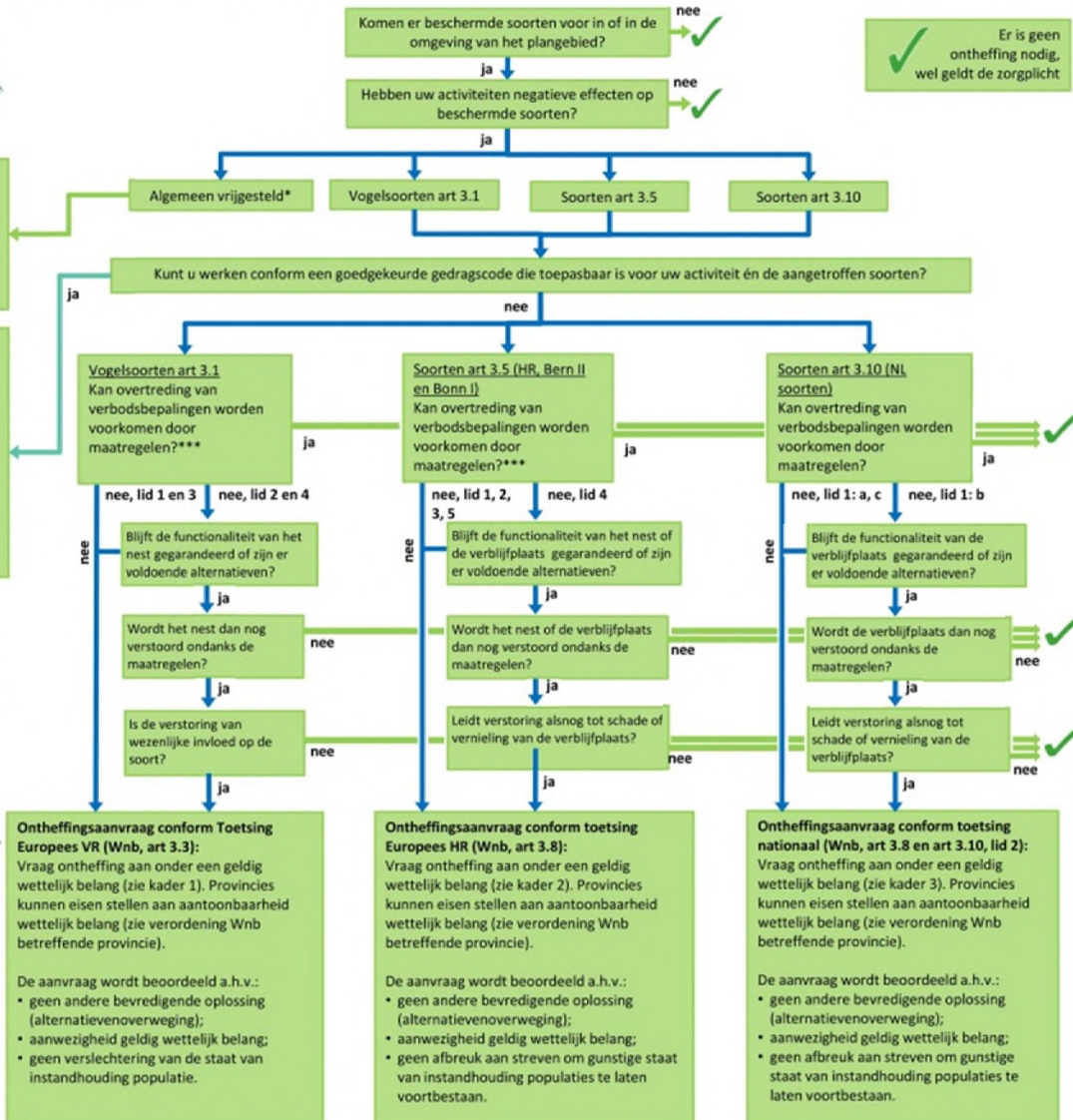
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 3.1, 3.5 of 3.10**. Er is geen ontheffing nodig, wel blijft de zorgplicht van kracht.

Als een goedgekeurde gedragscode van toepassing is, geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen uit art. 3.1, 3.5 of 3.10**. Er is geen ontheffing noodzakelijk, wel moet aantoonbaar worden gewerkt conform de gedragscode. Tevens is de zorgplicht van kracht.

* = Vrijgesteld conform een provinciale verordening of besluit EZ. De vrijstelling kan voor een select aantal belangen gelden.

** = Let op! De vrijstelling kan voor een select aantal belangen gelden, voornamelijk mbt VR / HR soorten.

*** = Bij vogels zonder jaarroond beschermd nest wordt overtreding voorkomen buiten het broedseizoen. Voor vogels met jaarroond beschermd nest geldt art. 3.1 of 3.5 het hele jaar (afhankelijk van soort).

Kader 1. Wettelijke belangen art 3.1:

- 1) in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid;
- 2) in het belang van veiligheid van luchtverkeer;
- 3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- 4) ter bescherming van flora en fauna;
- 5) voor onderzoek of onderwijs, uitzetten of herinvoeren van soorten;
- 6) selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van vogels.

Kader 2. Wettelijke belangen art 3.5:

- 1) de bescherming van flora en fauna in stand houden natuurlijke habitats;
- 2) het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, vee, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- 3) de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- 4) onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van soorten;
- 5) op selectieve wijze een beperkt vastgesteld aantal soorten te vangen of te plukken of onder zich te hebben.

Kader 3. Wettelijke belangen art 3.10 (in aanvulling op de belangen genoemd in kader 2):

- a) in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b) ter voorkoming van schade of overlast;
- c) ter beperking van omvang van populaties van dieren;
- d) ter voorkomen of bestrijding van onnodig lijden;
- e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of ikv natuurbeheer;
- g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten gebied;
- h) in het algemeen belang.

Figuur 2. Stroomdiagram WNB. Bron: Ecologica.

4. Beschrijving locatie en ingrepen

4.1. Beschrijving locatie

De ijsbaan en de kantine zijn gelegen in het buitengebied van Sint Jansklooster net ten zuiden van de N 762 van Blauwe Hand naar Vollenhove. Zie figuur 3. Het betreft een laag gelegen weiland dat via een sluisje/inlaat onder water kan worden gezet. Dit weiland is begroeid met diverse soorten planten van moeras en/of natte graslanden zoals gele lis, liesgras en echte koekoeksbloem en wordt beweide door koeien (pinken). Rondom de locatie liggen sloten. De kantine annex het clubhuis is gebouwd in de stijl van een vervenershuisje. Het is een klein houten gebouw met aan de buitenzijde betimmering van zwart geteerde planken en heeft een rieten dak. Rondom het gebouw is een begroeiing van ruigtekruiden zoals grote brandnetel. Vanaf Sint Jansklooster (Kloosterweg) loopt een houtsingel richting het clubhuis. Ten westen van het clubhuis bevindt zich een beschut weiland dat is omsloten door houtsingels en sloten. De locatie maakt als geheel deel uit van Nationaal Park Weerribben-Wieden.

4.2. Beschrijving ingrepen

Het clubhuis zal worden gesloopt. Vervolgens zullen er twee nieuwe gebouwen verrijzen. Op de vrijgekomen plek wordt een nieuwe kantine/kleedruimte gebouwd en aan de zuidoostzijde van de ijsbaan wordt een machineloods gebouwd. Voor een uitvoerige beschrijving van deze gebouwen, zie: Ruimtelijke onderbouwing Kloosterweg 47a te Sint Jansklooster (RooBeek Advies rapp.no. 20.081). Er bestaat geen voornemen om bomen te kappen.

13

Figuur 3: Ligging van de onderzochte locatie. (Bron: Google Earth)

5. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. De relevante soorten zijn nader toegelicht.

5.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In onderstaande tabel zijn de tijdstippen en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
30.05.2017	13.00 uur	14.00 uur	Wind ZW 5, bewolking 90%, vrijwel geen zon, circa 18 grC.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoek

5.2. Flora

Aangezien er buiten sloop en nieuwbouw geen ingrepen zoals graafwerk, grondverzet en dergelijke staan gepland, is voortbestaan of het aanrichten van schade aan flora rondom de onderzochte locatie niet in het geding. Tijdens deze QuickScan is er marginaal aandacht besteed aan de aanwezige flora. De op het perceel van het clubhuis aanwezige flora bestaat uit stikstof minnende ruigtekruiden zoals grote brandnetel, ridderzuring, fluitenkruid en soortgelijke planten. Op het terrein van de ijsbaan groeien moerasplanten en planten die gedijen in natte weilanden zoals gele lis, echte koekoeksbloem, liesgras, pitrus en soortgelijke planten. In de slootranden is naast riet, gele lis, waterzuring en pluimzegge onder meer zwanenbloem aangetroffen. In de sloten is geen krabbenscheer aangetroffen.

5.3. Grondgebonden zoogdieren

Op basis van bronnenonderzoek komen in de omgeving van de onderzochte locatie diverse soorten zoogdieren voor. Daaronder algemene soorten zoals egel, steenmarter, vos, haas en egel, veldmuis, bosspitsmuis, maar ook zeldzamere soorten zoals otter, boommarter en waterspitsmuis. Tijdens dit onderzoek is in en rond de bebouwing aan de hand van aanwezige sporen het voorkomen vastgesteld van mol, veldmuis, bruine rat, steenmarter en huismuis. Op basis van gericht onderzoek naar sporen is tijdens het veldonderzoek het voorkomen van otter en boommarter niet vastgesteld. Daarmee is niet gezegd dat deze soorten mogelijk incidenteel het gebied wel eens bezoeken en/of doorkruisen. Het is op basis van biotoopkenmerken aannemelijk dat in de sloten rondom de onderzochte locatie de waterspitsmuis voorkomt. Omdat bij de voorgenomen ingrepen dit biotoop niet zal worden aangetast -er worden geen sloten gedempt of uitgebaggerd- zal het voortbestaan en/of de gunstige staat van instandhouding van deze soort niet in het geding komen.

5.4. Vleermuizen

Potentiële verblijfplaatsen

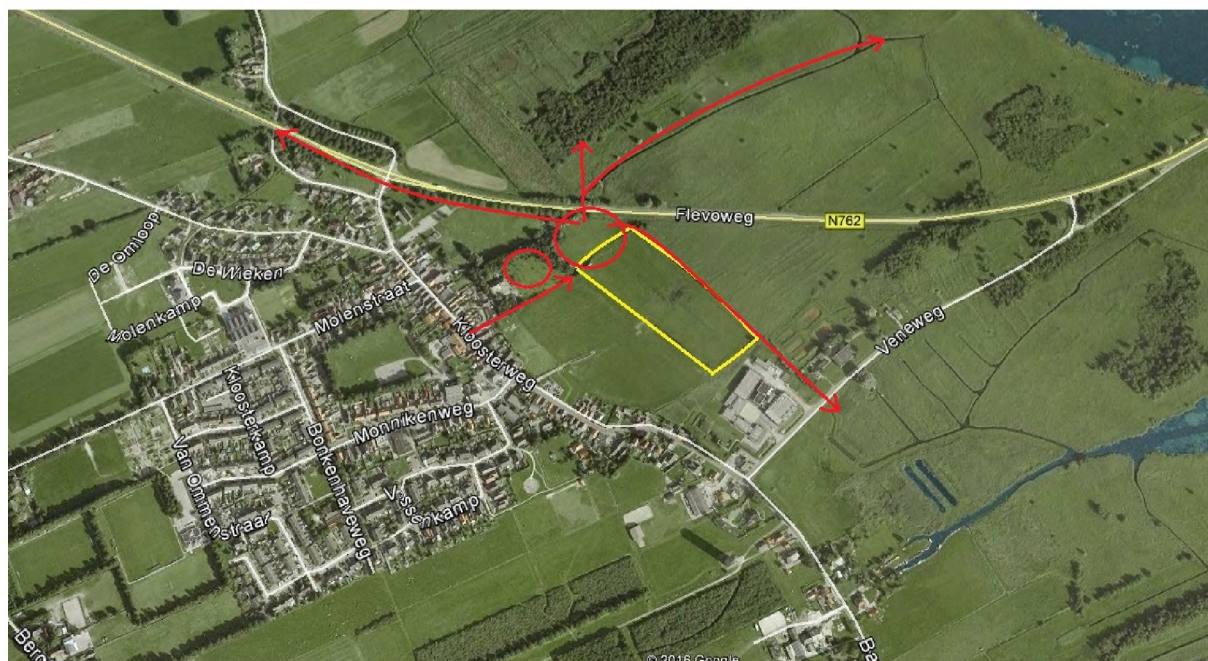
Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich doorgaans in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten zoals boomholtes, huizen (spouwmuren), kelders, etc. Deze locaties moeten niet te vochtig, maar ook niet te droog zijn en liefst een vrij constante temperatuur hebben. De onderzochte locatie, in dit geval dus alleen het clubhuis, zijn geen plaatsen aangetroffen die geschikt zijn voor bewoning door vleermuizen. Er is geen sprake van een spouwmuur of andere holle situaties waarachter of waartussen vleermuizen weg kunnen kruipen.

Potentiële vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde ruimtelijke structuren voor oriëntatie en via deze verbindingselementen van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken en weer terug. Vanwege dit vaste gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bv. rijen woningen, watergangen, rijen bomen en singels) een belangrijk onderdeel van een zogenaamde vliegroute. Op de onderzochte locatie zijn diverse lijnvormige structuren aanwezig, zoals de houtwal die van de Kloosterweg richting het clubhuis loopt en de bredere sloten in de omgeving. Migrerende vleermuizen (komend vanuit de stedelijke bebouwing van Sint Jansklooster) kunnen via deze structuren goede foerageergebieden, zoals de moerasbossen, rietlanden en wateren van De Wieden, bereiken. Zie figuur 4 en tabel 2.

Potentieel foerageergebied

Vleermuizen foerageren op locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen en bomenrijen, bij lantaarnpalen of boven open terreinen of water. Verwacht wordt dat de onderzochte locatie deel uitmaakt van foerageerroutes en functioneert als foerageergebied van vleermuizen. Zie figuur 4 en tabel 2

Figuur 4: Migratieroutes (pijlen) vleermuizen en foerageergebieden (cirkels) rondom onderzochte locatie.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageerroute
Laatvlieger					X	X
Gewone dwergvleermuis	?				X	X
Ruige dwergvleermuis					X	X
Gewone grootoorvleermuis	?				X	X
Laatvlieger					X	X
Watervleermuis					X	X
Meervleermuis					X	X
x = potentieel aanwezig						
? = incidentele rustplaats						

Tabel 2: De potentieel voorkomende vleermuizen en aanwezige functies in het plangebied

5.5. Vogels

Aangezien dit natuurwaardenonderzoek een QuickScan betreft, is geen volledige broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Op basis van het uitgevoerde veldbezoek in combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens, bronnenonderzoek en expert judgement is echter wel een goede uitspraak te doen over de te verwachten soorten. Dat betreft onder meer watersnip, tureluur, grutto, wintertaling, slobbeend, kuifeend, gele kwikstaart, graspieper die de ijsbaan en de sloten er omheen zullen benutten als foerageergebied. Tijdens het veldbezoek werden rondom de bebouwing en in de houtsingels de volgende vogelsoorten aangetroffen: kievit (paar met kuikens), bosrietzanger (zingend in geschikt broedbiotoop), kneu (zingend in geschikt broedbiotoop), blauwe reiger (foeragerend op ijsbaan), gierzwaluw (foeragerend boven ijsbaan). Dit zijn allen vogelsoorten die bij een dergelijk biotoop thuis horen en er ook (in de omgeving) zullen broeden. Er werden op en rond het clubhuis geen (jaarrond beschermde) nesten van vogels aangetroffen.

5.6. Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soorten en soortgroepen verricht. Er is wel geschikt water- of landbiotoop voor diverse soorten kikkers (waaronder bijvoorbeeld de meerkikker), padden en salamanders aanwezig. Het is op basis van biotoopkenmerken ook zeer aannemelijk dat in de sloten rondom de onderzochte locatie de grote modderkruiper voorkomt. Omdat bij de voorgenomen ingrepen dit biotoop niet zal worden aangetast -er worden geen sloten gedempt of uitgebaggerd- zal het voortbestaan en/of de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in het geding komen. Op basis van de huidige verspreidingsgegevens is de kans zeer klein, zo niet uit te sluiten, dat de ringslang ter plekke voorkomt.

5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het onderzoek ter plaatse zijn enkele libellensoorten aangetroffen. Het betrof variabele waterjuffer, lantaarntje, bruine korenbout en viervlek. Afgaand op biotoopkenmerken is de kans aanwezig dat ook de gevlekte witsnuitlibel (habitatrichtlijn) er mogelijk voorkomt. Vanwege het ontbreken van krabbenscheer is de kans dat de groene glazenmaker (habitatrichtlijn) er voorkomt minimaal. Er is geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soorten en soortgroepen verricht. De reden daarvoor is dat, hoewel er weliswaar geschikt water- of landbiotoop voor diverse soorten aanwezig is, er bij de voorgenomen ingrepen niet of nauwelijks voor deze soorten geschikt biotoop zal worden aangetast. In ieder geval niet dusdanig dat het voortbestaan van soorten in gevaar komt.

6. Toetsing aan de WNB

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is niet van toepassing omdat er op de onderzochte locatie geen nesten en/of jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten zijn aangetroffen.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

Dit is niet van toepassing omdat het voortbestaan of de gunstige staat van instandhouding van mogelijk op de locatie aanwezige habitatrichtlijnsoorten niet in het geding is.

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'*

- Dit is niet van toepassing omdat er geen vaste voortplantings- of rustplaatsen van middels de Wnb zijn aangetroffen.

NB: In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 (N2000)

De onderzochte locatie ligt binnen het NNN en is onderdeel van Natura 2000 (NP Weerribben-Wieden). De voorgenomen plannen zullen echter op geen enkele wijze van invloed zijn op NNN en N2000, omdat er geen sprake is van grootschalige en/of ingrijpende plannen die een grote of onomkeerbare impact hebben op de natuurlijke omgeving en het voortbestaan van beschermde plant- of diersoorten.

7. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van deze QuickScan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op de onderzochte locatie is het voorkomen van middels de Wnb beschermde plant- en diersoorten aangetoond, het betreft kievit;
- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen;
- Het is aannemelijk dat er ter plaatse meer middels de Wnb beschermde diersoorten aanwezig zijn, maar de voorgenomen plannen zullen niet van invloed zijn op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten;
- Het is aannemelijk dat de locatie van belang is als foerageergebied voor vogels, zoogdieren of andere diersoorten;
- Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aangetroffen;
- De onderzochte locatie biedt een geschikte plek aan foeragerende of migrerende vleermuizen, maar functioneert niet als vaste rust- en verblijfplaats of als voortplantingslocatie voor deze soortgroep;
- Soortgericht onderzoek ter plaatse (waterspitsmuis, vleermuizen, vogels, libellen) is niet noodzakelijk;
- Er behoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb te worden aangevraagd;

Op basis van deze QuickScan wordt het volgende geadviseerd:

19

- Ga bij de uitvoer van de plannen zorgvuldig te werk en vermijd daarbij het berokkenen van schade aan de omgeving;
- Het dempen van sloten wordt afgeraden;
- Voer de werkzaamheden alleen overdag uit;
- Het wordt aanbevolen om de nieuwbouw te voorzien van enkele kunstnesten voor huiszwaluw en broedkasten voor andere vogelsoorten;
- Ook het plaatsen van enkele vleermuiskasten aan de buitenzijde van de nieuwbouw is aan te bevelen;
- Voor advies ten aanzien van deze voorzieningen: www.vivarapro.com

8. Bronvermeldingen

- [redacted], [redacted], [redacted], 2011. Vleermuizen, alle soorten vleermuizen van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur i.s.m. Zoogdierverseniging.
- [redacted], 1995. Vleermuizen in het landschap; Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV/ Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- [redacted], *et al*, 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels: Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Nederland.
- [redacted], [redacted], [redacted] & [redacted], 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- [redacted], [redacted] & [redacted] (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- [redacted], 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdierverseniging.
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdierverseniging.nl
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=1&id=n2k21>
- www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

Fotobijlage

21

Met de klok mee: Overzicht van de locatie: nat weiland met beweiding door koeien, het te slopen clubhuisje, sloten rondom de locatie, foerageergebied en migratiecorridors voor vleermuizen.

Met de klok mee: geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en geen geschikte ruimte voor vleermuiskolonies en hooguit plek voor als tijdelijke rustplaatsen voor vleermuizen, migratiecorridor voor vleermuizen vanuit Sint Jans klooster richting De Wieden, broedende knobbelzwaan, slootjes geschikt als foerageergebied voor snippen en andere steltlopers.